

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “สภาพการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด” มีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

วิธีการศึกษา

แหล่งข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์
2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ พนักงานในตำแหน่งควบคุมการจราจรทางอากาศของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 300 คน

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกเจาะจงเฉพาะพนักงานบริการควบคุม การจราจรทางอากาศบริเวณสนามบิน และพนักงานบริการควบคุมการจราจรทางอากาศตามเส้น ทางบิน บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจำนวน 60 คน โดยเป็นพนักงานบริการควบคุมการจราจรทางอากาศบริเวณสนามบิน 30 คน และพนักงานบริการควบคุมการจราจรทางอากาศตามเส้นทางบิน 30 คน ของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาปฏิบัติงานพนักงานในตำแหน่งควบคุมการจราจรทางอากาศของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
2. สภาพการทำงาน ได้แก่ ระยะเวลาในการทำงาน ชั่วโมงการทำงาน วันหยุดงาน เวลาพักระหว่างงาน สภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน
3. คุณภาพชีวิตในการทำงาน แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน พนักงานในตำแหน่งควบคุมการจราจรทางอากาศของบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ได้แก่ การได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรมในการทำงาน การมีโอกาสมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตการทำงานกับการดำเนินชีวิต สุขภาวะ (ร่างกาย, จิตใจ)
4. ข้อเสนอแนะเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงาน

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม 2551-ตุลาคม 2551 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. แจ้งความจำนงค์ขออนุญาตจากบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เพื่อเก็บข้อมูลตามแบบสอบถาม
2. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูล และได้รับอนุญาตให้เข้าไปเก็บข้อมูลได้
3. เก็บข้อมูลจากพนักงานควบคุมจราจรทางอากาศ ส่วนหนึ่งให้เจ้าหน้าที่จากบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ช่วยเก็บข้อมูล
4. เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้ว จำนวน 60 ชุด ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ก่อนนำไปประมวลผล
5. แปลข้อมูลที่ได้เป็นรหัสตามคู่มือการลงรหัสแล้วบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
6. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

7. ข้อมูลบางประเด็นได้สัมภาษณ์คุณภูวดล ภาณุมาศ ผู้จัดการงานควบคุมการจราจรทางอากาศ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2551 ณ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบกับข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถาม ให้รหัสคำตอบและจัดทำคู่มือลงรหัส ผู้ศึกษาลงรหัสและบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงในแบบรหัส (Coding Sheet) และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ซึ่งได้แก่ คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (X)

1. ข้อมูลที่แสดงการประมาณค่าน้ำหนักนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย การให้ค่าคะแนนของแบบสอบถาม ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert 3 ระดับ คือ

สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานเหมาะสม	=	3
สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานค่อนข้างเหมาะสม	=	2
สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานควรปรับปรุง	=	1

2. การแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ยจะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ เหมาะสมมาก ค่อนข้างเหมาะสม และควรปรับปรุงโดยใช้เกณฑ์คำนวณจาก

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{3-1}{3} \\
 &= 0.66
 \end{aligned}$$

ระดับคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถาม 3 ระดับ มีชั้นของคะแนน คือ

1.00-1.66 หมายถึง สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานควรปรับปรุง

1.67-2.33 หมายถึง สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานค่อนข้างเหมาะสม

2.34-3.00 หมายถึง สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานเหมาะสม

3. ข้อมูลที่แสดงการประมาณค่าน้ำหนักนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย การให้ค่าคะแนนของแบบสอบถาม ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert 3 ระดับ คือ

ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานมาก	=	3
ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานปานกลาง	=	2
ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานน้อย	=	1

4. การแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ยจะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยใช้เกณฑ์คำนวณจาก

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{3-1}{3} \\
 &= 0.66
 \end{aligned}$$

ระดับคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถาม 3 ระดับ มีชั้นของคะแนน คือ

1.00-1.66 หมายถึง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานน้อย

1.67-2.33 หมายถึง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานปานกลาง

2.34-3.00 หมายถึง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานมาก

เกณฑ์การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย คือ ตั้งแต่ 0.15 ขึ้นไป

การนำเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอมี 2 ลักษณะ คือ

1. เชิงปริมาณ ซึ่งวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม เสนอข้อมูลในรูปแบบการพรรณนาประกอบตาราง

2. เชิงคุณภาพ ซึ่งวิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ โดยยึดหลักเหตุผล ฟังความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ และสรุปรวบรวมในเชิงเหตุผล